

КОНСТИТУЦІЙНІ БАР'ЄРИ ТА МІЖНАРОДНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Проблема співвідношення національного конституційного права та
інститутів міжнародної відповідальності і правосуддя

ДИСЦИПЛІНА: **МІЖНАРОДНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА МІЖНАРОДНЕ ПРАВОСУДДЯ**

ПІДГОТУВАЛА: СТУДЕНТКА 1 КУРСУ ГРУПИ D8-25 М.З. **ОЛЕНА МІЛЛЕР**

Вступ. Суть юридичної колізії

Ключова проблема — це **юридичний дуалізм** між державним суверенітетом та обов'язковістю міжнародного права.

- ⚖ **Суверенітет проти правопорядку.**
Суперечність між волею держави та наддержавними нормами.
- ⚖ **Стаття 27 Віденської конвенції.**
Неможливість посилатися на внутрішнє право для невиконання договору.
- ⚖ **Принцип *pacta sunt servanda*.** Обов'язковість добросовісного виконання міжнародних зобов'язань.

Типи конституційних бар'єрів

Ієрархічні

Визнання Конституції вищою за будь-які міжнародні договори у внутрішній системі, що блокує суперечливі норми.

Процедурні

Відсутність або складність національних механізмів імплементації рішень міжнародних судових інстанцій.

Імунітетні

Конституційні гарантії недоторканності вищих посадових осіб держави, що обмежують зовнішню юрисдикцію.

Римський статут МКС та конфлікти

- ⚖️ **Проблема імунітетів.** Конституційний захист президентів проти Статті 27 Римського статуту.
- ⚖️ **Стаття 27 Статуту.** Офіційний статус не є перешкодою для правосуддя та кримінальної відповідальності.
- ⚖️ **Досвід України.** Шлях від рішення КСУ 2001 року до конституційної реформи та змін до статті 124.

Конституційна ідентичність як щит

Захист суверенітету

Держави використовують доктрину **«конституційної ідентичності»** як інструмент ігнорування рішень міжнародних інстанцій.

Це створює конфлікт інтерпретацій між національними судами та ЄСПЛ, вимагаючи пошуку складних компромісів між суверенітетом та правом.

iStock
Credit: jsmith

Наслідки конституційних бар'єрів

Блокування наслідків

Унеможливлення виплати компенсацій або проведення реституції за міжнародні правопорушення.

Нове правопорушення

Невиконання зобов'язань через посилення на внутрішні норми є самостійним міжнародним деліктом.

Контрзаходи

Виникнення у потерпілих держав права на застосування легітимних контрзаходів та арешт активів.

Правові шляхи подолання колізій

- **Гармонізація законодавства.** Своєчасне внесення превентивних змін до Основного Закону держави.
- **Конституційне тлумачення.** Впровадження принципу «дружнього підходу» до норм міжнародного права.
- **Інститут застережень.** Обмеження дії окремих положень договорів для уникнення прямих колізій.

Висновок

Конституція **не є абсолютним індульгенцією** у міжнародних правовідносинах. Для стабільності правопорядку держави мають адаптувати системи до викликів сучасності.

Ефективність правосуддя тримається на принципі **добросовісності (bona fides)**. Дякую за увагу!

Олена Міллер | Група D8-25 м.з.

IMAGE SOURCES

<https://www.icj-cij.org/sites/default/files/styles/large/public/multimedia-galleries/icj/10.jpg?itok=ucugfMiB>

Source: www.icj-cij.org

<https://static.vecteezy.com/system/resources/thumbnails/072/007/220/large/golden-scales-of-justice-static-against-a-dark-background-represents-a-court-room-free-video.jpg>

Source: www.vecteezy.com

<https://media.istockphoto.com/id/502301493/photo/four-pillars-in-a-row-with-dark-shadows-at-bottom.jpg?s=1024x1024&w=is&k=20&c=3JjIV-H2qk-BEYJHEMtaWdCzI2McoxRIMZkmSxaq2Vc=>

Source: www.istockphoto.com

<https://media.istockphoto.com/id/495279059/vector/world-map-with-global-connections.jpg?s=612x612&w=0&k=20&c=9mZToRtYD1OOxOfWNoAvmmQb0DjWqZ5p90IUdKhJQ0M=>

Source: www.istockphoto.com